

જી શ્રી વાસના પરમાત્મા નમઃ

સ્વર્ગસ્થ શ્રીમંત કેપટન હીઝ હાઇનેઝ મહા
રાણા સર રણજીતસિંહજી સાહેબ મહા
દુર કે. સી. આઈ. ઇ. વાલીયે
ગીરના બરવાનીના આશ્રીત

શ્રી અરત નાટક નંબર

જી-૧૧-૬૬.

નિમ્ન-પ્રોહ.

નાટકના ગાયને તથા દુકે ચાર

કી નં ૩ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીયગ્રંથ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૮૫૨

તારીખ

પુસ્તકનું નામ "અન્ન-દોષ" ગાયત્રીભટ્ટ
૨૩૨૫૧૨

ત્રિપલ ૬-૧૨-૭૯

ૐ તાસવ પરમાત્મને નમઃ

સ્વર્ણેશ શ્રીમત કંપન હીન્દુ દ્વારેજ મહારાજા સર

વલ્લભસિંહજી સાહેબ બહાદુર કે. સી. આઇ. ઇ.

વાલીયે રીયાસત બરવાલીના આમીત

શ્રી ભારત નાટક કંપની.

સંસ્કૃત સિદ્ધાન્ત

મિત્ર-દ્રોહ.

નાટકને અર્પિત આર અને ગાયને

સંસ્કૃત સિદ્ધાન્ત

શ્રી ભારત નાટક કંપની માટે છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

—: શ્રી ભારત નાટક કંપની. :—

મે સુચ પ્રકાશ થીયેટર—મુરત.

—(૦):—

આવૃત્તિ પહેલી.)

સને ૧૯૩૧.

(પ્રત ૫૦૦

કીંમત ૩ આના.

સાચી સિદ્ધાંત
અમદાવાદ
૧૫૮૫૨
૧૨-૧૨-૧૯

❀ એક નામે મિત્ર-દ્રોહ ❀

પુરુષ પાત્ર.

મુખતિયંદ્ર—એક ધનાઢ્યનો ઉછૂપલ પુત્ર.

પરીહાસ—તેનો પ્રાઇવેટ સેક્રેટરી.

મોહનચંદ્ર—ડીટેક્ટીવ પોલીસ ઓફીસર.

રજનીકાંત—એક જાગીરદાર.

ધનદાસ—મુધારાનો અનુયાયી.

ચક્રમ—ઈંગ્લીશ બજવામાં હાકમેડ થયેલ બોજો જેન્ટલમેન સાર
ગીનો પતિ.

કીકલી—ધનદાસનો રમુજ નોકર,

સ્ત્રી પાત્ર.

શશીકળા—મોહનચંદ્રની નીતિવાન પુત્રી મુખતિયંદ્રની પ્રિ
પતની.

વિલાસવતિ—રજનીકાંતની વ્યભિચારી પત્નિ.

વીણા—સારંગી—ધનદાસની ફેશનેબલ અનેક ઉછૂપલ પુત્રીઓ.

કીકલી—વીણા સારંગીની રમુજ દારૂ કીકલાની સ્ત્રી.

તે શીવાય દાસીઓ સેસેરીર બંગડીવાળો હિમેદવારો પોલીસ
વાગેરે.

સ્થળ—રત્નપુર તથા સુર્યપુર.

ટુંક સાર

અંક ૧ લો.

મંગળાચરણ વસ્તુ સુચન.

પ્ર. ૧લો-સુમતિયન્દ્ર નામના ધનાઢય ઉછંખલ ઓકરાના હાથમાં લાખોની મીઠકત આવરાથી બદ્દેલની શરવાત.

પ્ર. ૨જો-ચીણા સારંગીએ પોતાના બાપ પાસે લગ્ન માટે પેપરમાં બહેરાત છપાવવી.

પ્ર. ૩જો-સુમતિયન્દ્ર તથા શશીકાનુનું પ્રેમમીલન.

પ્ર. ૪થો-ચીણા સારંગીને ઉમેદવારોને પરીક્ષા માટે જવાબ. કીકલાએ બન્નેને બનાવવા.

પ્ર. ૫મો-જુગારખાનામાં સુમતિયન્દ્રે જુગારમાં બંની મીઠ કતનું હારી જવું ઝનુનમાં આવી એક જુગારીનું ખુન કરવું પોલીસનું આવી પહોંચવું સુમતિયન્દ્રનું નાશી જવું પરીહાસ કેદ.

૨જોલો.

પ્ર. ૬ઠો-સુમતિયન્દ્રનો અફસોસ. પોલીસ ઓપીસરે વોરંટ નબળવું સુમતિયન્દ્રનો આત્મહત્યાનો નિશ્ચય.

પ્ર. ૭મો-કીકલા કીકલીનો નિર્દોષ પ્રેમવિનોદ.

પ્ર. ૮મો-શશીકળા પાસે સુમતિચંદ્રે આવી સર્વ ખીના
મહેર કરવી. શશીકળાએ પોલીસના કચ્છમાંથી સુમતિચંદ્રને
ખચાવી લઈ નસાડી દેવો. પ્રેમવિજય.

પ્ર. ૯મો-વીણા તથા કીકલીનો અહત અહત ડરેસ ચેન્ન.
કીકલાનું વીણાને કીકલી સમજી પ્રેમ કરવા જવું. અચાનક કીક
લીનું આગમન. કીકલાનું આશ્ચર્ય થવું.

પ્ર. ૧૦મો-સુમતિચંદ્રનું જાપાન પ્રયાણ કરવા રડીમરમાં
જેસવું. અચાનક પોલીસ આગમન. ગભરાઈ સુમતિચંદ્રે દરીયામાં
પડવું. જાગીરદાર રજનીકાંતના હાથે તેના ખચાવ. (ટૂંકો.)

ડાપ.

અંક ૨ જો.

પ્ર. ૧જો-દેવેન્દ્રે આવી ઝોશીસરને સુમતિચંદ્રના ખગર આપવી
ઝોશીસરે રજનીકાંતને મલવા જવું.

પ્ર. ૨જો-વિદ્યાસવતિ તથા સમીધિનો હાન્યવિતોદ રજનીકાંત
તથા સુમતિચંદ્રનું આપવું. વિદ્યાસવતિએ મોકલત થવું. ઝોશીસરે
આવી રજની કાંતને કેદી સોંપવા કહેવું રજનીકાંતની મિત્રતાના
લાભમાં તેને છોડી દઈ જવું.

પ્ર. ૩જો-ધનદાસનો છોકરોઓ માટે અફસોસ. પરીહાસે
અંતેના લગ્ન કરી આપવાનું પ્રેમીશ આપવું.

પ્ર. ૬થો-વિલાસ વતીએ સુમતિયન્દ્રને બોલાવી પોતાનો પ્રેમ પ્રદર્શિત કરવો. સુમતિયન્દ્રે લાચાર થઇ નિત્રદ્રોહી થઇ બ્યભીચારના માર્ગે દોરાવવું.

પ્ર. ૫મો-વીણા સારંગીના ચક્રમ તથા પરીદાસ સાથે લગ્ન.

પ્ર. ૬ઠ્ઠો-શશીકળાએ સુમતિયન્દ્રને મલવા આવવું સુમતિયન્દ્રે તીવરકાર અચાનક વિલાસવતિનો કાગળ સુમતિપર આવવો. શશીકળાએ એ પત્ર લઇ રજનીકાન્ત પાસે જવું વિલાસવતિએ આવી સુમતિયન્દ્રને ધીરજ આપવી.

પ્ર. ૭મો-રજનીકાન્ત પાસે કાગળ લઇ શશીકળાનું આગમન બેઠવું ખોતવું રજનીકાન્તે સંપૂર્ણ તપાસ કરવી.

પ્ર. ૮મો-વીણાનો ઇચ્છીશ સુધારામાંથી પરીદાસે જુના ધારા પર લાવી પતિધર્મ સમજાવવો.

પ્ર. ૯મો-રજનીકાન્તે ઓરીસર કને બેઠ ખોલવો વિલાસ વતીએ સુમતિયન્દ્રને રજનીકાન્તને તેર દીવસમાં પુરા કરવા કહેવું.

પ્ર. ૧૦મો-રજનીકાન્તની મદાંતેના સંપૂર્ણ દાખલો સર્વ બેઠવું ખુલવું. ઓરીસરનું આવવું બંનેના પુનરબ્ધન કરવા માટે પ્રેમીશ બેવું બાદ રજનીકાન્તે આત્મહત્યા કરવી. (ટેન્ડો.)

અંક ત્રીજો.

પ્ર. ૧જો—સુમતિયંદ્રે વિશ્વાસવતિનું ખુન કરવા વિચાર કરવો શશીકળાએ આવી અટકાવવો સુમતિયંદ્રે નહીં માનવું. શશીકળા એ પોતાના બાપની મદદ લેવા જવું.

પ્ર. ૨જો—ચક્રમે પરીહાસ પાસે પોતાના સંસાર માટે બળાપો કરવો, સારંગીનું આવવું ચક્રમે દબાવવો બીયારા ચક્રમેનો જવાડો.

પ્ર. ૩જો—સુમતિયંદ્રે વિશ્વાસવતીનું ખુન કરવા આવવું, પોલીસ ઓપીસરને હાથે સુમતિ કેદ.

પ્ર. ૪જો—વીણાના ઉપદેશથી સારંગીનું સીધી લાઇન પર આવવું, કીકલા કીકલીના લગ્ન. હાસ્યરસની પુર્ણાકૃતિ.

પ્ર. ૫મો—સુમતિને ગોળી બહારનો હુકમ શશીકળાએ ધીરજ આપી દાલ સાફ કરવા કહેવું. "સુમતિનો ગોળી બહારથી નાશ કરવું. શશીકળાએ આત્મહત્યા કરી પતિપ્રેમ સંસારને બતાવી આપવો. અંતે ધર્મોજય. (ટુન્ડો.)

શાન્તી ! શાન્તી !! શાન્તી !!!

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

जेव नाમે भिन्नद्रोह.

नाटकनो संक्षीप्त सार.

अंक पडेलो.

—(०:—

आगाओ

(१)

स्नेहे विनवीये शान्तीदाता देवी शारदा
टाणें कुणुब्धी आपो शान्तता सदा
मयुरवाहीनी माता हे महाभाया
शरणु पाण हे इयाण अयण कृपा धारणे
छेदी अशान्ति अर्पी शान्ति शान्तता प्रसारणे—स्नेहे

आगाओ

(२)

अहीनीतीनो पंथ करी न्यारो कुच्छंद
करो सकुण लुपन रणीक सजन ज्ये
सुनीती आपो सदाये कुनीती आपो कृपाज्ये
नीज हीत करीये—अही
धन्य धन्य रामराज अनुकुण सर्व आज
स्नेहे विद्या ने पुर्णप्रसारीये विशेष पात्री कुधारो वामो

નીતીના મુળ ભરતખંડમાંહી જામે

સાચો સુધારો સુધાથી ઉતમ છે વાત એ સાચી

શીખ શુભ ધરીયે

મુમતિ

(૩)

છે આજકાલ દુનીયામાં પડમાગલાની બહાર
રૂપીયો નહી જે પાસે તે ગણાય છેજ ગમાર
જરનું સગપણ સંસાર સો જરના તાબેદાર
પુશામદ કરતાં સલામો ભરતાં હરરોજ આવે હજાર
ગાયે જરના સર્વે ગાન છેવીત મહા વિદ્વાન
પુશામદ કરતા સલામ ભરતાં હરરોજ આવે હજાર

વારાંગના

(૪)

મોટર લાદેરે દેવરીમાં મારો જોખન ખીતો જાય
જોખન ખીતો જાય દીવાને જોખન ખીતો જાય
રંગ સુનેરી મોટર લાદે બત્તીકલનડી સી નાય
કારનેટી પડ્યા લગાદે ચરચર વોહ ચીદલાય

વીણા-સારંગી-ધનદાસ (૫)

ફેશનેબલ અહા ઓનરેબલ અહા વેસ્ટ પોજસન
જેઝી (૪) જોખનની

અહાહાહાહાહા

ખીટી કળી ખુમી ખરી રંગ વાહ વાહ....ફેશન.

વીણા-સારંગી

(૬)

અમે આંખને ઈશારે બધી ફનીયા ડોલાવી
 નવા નાણુક નખરાધી બધી ફનીયા નચાવી
 ચોહક સુખની વાણીએ મારી જે તીરને તાણી
 પુરૂષો સો પાણી પાણી મારી ગાડી જે આવે
 મોટર જાલે-અમે આંખને

હાથન કુલ ફેસમાડી, ઈવનીંગ વોક માંડી
 ચટકમટક ચાલ ચાલ ઇંગ્લીશ ટોકમાં
 કીકીઆ કાગી જે કામચુગારી કે બાણુ મારી
 વીધી પુરૂષ પાડી.....અમે.

શશીકળા.

(૭)

રમણીની રીતી પ્રિત ધરીને ચીત સમજતું બડેની
 ડોમળ સ્વરના કુમકુમ અક્ષત અર્પણ સ્નેહ કરીયે
 નાથ સ્વર્ગના સાથ સમજીયે અર્જુમાં મસ્તક ધરીયે-૨૦
 મર્યાદાની માળ ધરીને પ્રિતમ પૂજ કરીયે,
 સદ્વર્તનના શબ્દે જહેની આરતીને ઉચ્ચરીયે-૨૧ રમણી
 શીયળ સ્તોત્રના નાદ થકી સ્વામી ઇશ આરાધો
 ભવજળ અનગળ પાર ઉતરવા સ્વામી પી સેવા સાંધો-૨૦

શશીકળા સુમતી

(૮)

વાહ વાહરે દીલખરતું દીલ હરનારા
 નટખટ પુરા આપ છો

વાહ વાહરે શા મધુર વચન છે ત્હારાં
નટખટ પુરા આપ છે વાહ શીવાણી
વાહ વાહ શાળી.....નટખટ.

જાણે વચન પુર કપટી હું તમને

રોકો શાળી કટાક્ષોના વચનનને

જાણો જાણો ધુવારા વાહ વાહ શા વચનો ત્હારાં
ક્ષમા નહીં થાય

શાણી શાને તું રીસાવ

કેડો મૂકોને સ્નેહે ઝુકોને—વાહ વાહ

કીકલો

(૯)

છેલ છટાકડી ને કુલ કટાકડી ગોરી (૪)

કાળજામાં કાળી રાખે કાતી દોઢ હાથની ઉપર ધોરી ધોરી

ચંદ્રમાના તેજ જંવી ધોરી ધોરી ધોરી

ચાલે છે રૂમઝૂમ ખુટ બોલે ચમચમ—છેલ છટા

સારી સારી પહેરે છે સાડીયુ

છતી આંખે બે શર્તીની ખારીયુ

પારકા મનખની બગલમાં હાથ ઘાલી

વાતે દે છે તાલી મધેડી નારીયુ

કીકલો

(૧૦)

જરા કાળી છું પણ કામણગારી નાર કીકો મારો ગાંઠો

મતો ભુરકી બલરાવી મારોભાર કીકો મારો ગાંઠો

મુવો કહે છે કે માફ ધર માટે મને પજવે પાઠોશની રાંડો
 મારી ઠેકડી કરે છે ઠારોઠાર કીકો મારો માંડો
 બળ્યો વાંઠી વાંઠાનો અવતાર કીકો મારો માંડો-જરા
 કીકલી કીકલો (૧૧)

છું નાનકડી નખજેવડી પણ લલાલલાને ભુવાવું
 થનગન થનગન નાચ નચાવું (૨)....છું નાનકડી.
 તું પકડી તાલીમ પામેલી આયે કેળવણી આપેલી
 તું સુધરેલી તું પહેચેલી નીશાન સજ્જડ આંટી દઉં
 હું તડાક બીદલુ-ઉઠાવું-છું નાન
 કંઈક પહેંચેલાને પળપળમાં પાણી તું પાનારી
 આ ત્રણ ભુવનમાં નથી જોડ તહારી તારી
 કોઈને સમજાવું કંઈનું કંઈ
 લઉં હાથ મારી રૂપીયા હું
 ખનનન ખનનન ખખડાવું-છું નાન

શશીકળા

૧૨.

લગન લાલ તેં લગાડી મદન જ્યોત તેં જગાડી
 વીરહ વાંસળી વગાડી કાન કારમી
 નેહ બાણ સાંધીને દીલડું ડાલાવ્યું
 ચંચળ આ ચીત પ્રેમ કુલે ઝુલાવ્યું-લગન
 જીગર ચાક કીધું મદન બાણ મારી
 વહાલા વરણાગી વીલાસી વીહારી-લગન

ટીકલો

(૧૩)

બોલ બોલ મારી મેના પોપટડી બોલ તને શું થયું

” ” ” કાળી કોચલડી ” ” ”

તું શીદને શરમય મારી બાપુડી

તારી રાણું હું બધાને આખડી

મારી માતાને માનતા ચડાવું

એક દીવોને નાળીયેર ચુંદડી—બોલ બોલ

તારા દાડી દાડી લઉં હું દુખડાં

ખાનં ખુરમાં ખવરાવું ખાસાં સુખડાં

તારા ઉપરથી ઓળવોળ જાઉં મરી જાઉં બનાવ

મીઠાં સુખડાં—બોલ બોલ

બોલ તને શું થયું બહાદી તને શું થયું બાપુડી

તને શું થયું

રાશીકળા

૧૪

વીપરીત વીચ્છેનો વહેવાર

અકળ રચના જગતની છે ના પમાતો આર

દેખ દીપ પતંગ બળતાં મોહમાં મરનાર

રાગ સુણ્યાં હરણ સહેતાં પારથી તલવાર

લેદથી ભરપુર દુનીયા રચી તે રચનાર

સત્યવાદી સીતમે સહેતાં પાપીના પોવાર—તીમરી

સાશીકળા

૧૫

પ્રેમથી પ્રેમેથી પ્રિતમને પ્રણામ
 પ્રેમથી પ્રણામ મહારા અંતર આરામ
 સ્વાસ્થ્ય લગથાર કરે શુભાય કીરતાર
 હીજી ભાગી રાધાના કોડીલા ધનશ્યામ-પ્રેમથી
 દ્રોષ.

અંક બીજો.

સખીયો

(૧૬)

વીજળી જળુકે હાં વાદળી આકાશે ચઢી
 ગાળે સખી ગંગન ઘોર મોર કરે ટહુકા મીઠાં
 વીયોગી રસીક નાર વાટ જોતી ઝરખે ચઢી
 આપાડી વાદળીને પુઝે પંથી મહારા કથ દીઠાં
 જોલે પીયુ પીયુ જોર કરી ધનધોરમાં શોર કરેરે પપૈયા
 મેઘનુ નીરને શીત સમીર કરે મયુરી નૃત તાતા થઈયાં
 પુઝી વાદળને વીરહાનજથી બળતી વળતી

જુએ ખાવરી ખાળા

જોષ સખી પરીરંભણ પામતી જામતી અંતર

જોળન જવાળા

વાટ જોતી થાકીને પીયુ ના આવીયા

રાત જાગી પોઠે પરભાતરે ત્યાં આવે નાવળીયો નીંદમાં

એ સ્વ'નમાં કેલી રહી રસવેલી ત્યાં ઘેલી થરી

ધન રથામ રીસાયા

એક નિમેષ વિષે હપી કે રાજ કુંજનીકુંજ મહી

લીપટાય

જેતી રહી લગી ગોતી રહી કંઈ કૃષ્ણ મનોહર

આ હીર જાયા

અંતરયામી એ સાહ મુણી સુણી સ્વરૂપે

પ્રગટયા જગરાયા

આંખે આંખડી મળીરે જમર પાંખડી મળી

પ્રભુ આવ્યા કે પ્રસાદ કહી લેટી લગીભાત-આંખે

વિલાસ મળીયો

(૧૭)

વાહ કામણુગારી વાહ શુમાની ન્યારી નાથને નાચ નચાવો

નાથને નાચ નચાવો નવલનીત નાથને નાચ નચાવો

વાહ જોખન પુણી ન્યારી વાહ મુખધારા અમૃતની

છલકાઈ જાયે પ્ય રી છે મનહરણી મૃગ નયની

મીથ્યા હાંસી તું તજની શણુગાર શરોને સજની

કરતાં લવારી શરમાં હાંસી તું તજ નાદાન

તજદે ઠઠા તોફાન

વાહરે વાહ બા ભકતાણી વાહરે વાહ સીતા રથાણી

ફળશે આશાઓ તહારી બા જોડો....કામણુ.

રજનીકાન્ત

૧૮

પૃથ્વી વીધે પરમાર્થને ધરનાર પુરૂષો પાકશે
 સતિયો અને સનમિત્રનો શુંબ ધર્મ મનમાં રાખશે
 નીજ ધર્મમાં વરતી વીધેકે સત્યવાણી ભાખશે
 ત્યારે જશે દુષ્ટ બ્રાન્તીને સુખ શાન્તિના ફળ આપશે
 નીતી ન્યાય ઉરધારે સસારી નરનારી
 સુનીતી ધારી કું નીતી ટાળી પામી શાન્તિ સુખકારી
 આત્મ બળ અધીક ઉપકાર અંતર વીધે
 સુદૃઢ અનુરાગ નીજ ઇષ્ટ પતિવૃત્ત પાળજો
 પાર્થ પુરૂષાર્થ ધરી ભાર્તજન આતે હરી
 આશીષ ઉરમાં ઉતારો.... નીતી

પરીહાસ

૧૯

એક સેયલેન્ટલે પકડું જકડું એમીજયટલી
 પરણીને પ્યારી મહાત કડું
 એજેય હેપી જોય હીયર જોય ડીયર જોય અહાહાહા
 નમણી રમણી છે સુધરેલી સુધારૂં ઉતારૂં પરતંત્રતાના
 શોખમાં

કળથી બળથી છળથી વળથી અહાહાહા ગુડબાય
 વીલાસવાત

૨૦

પરદેશી મહેમાને હાયુ મમ અંતર
 મેહતુ આતક હું થઈ ગઈ

મોહનમંત્ર વાજ્રંત્ર સમા સ્વર ઉપર

હું તો દીવાની થઈ

વીલાસી વીદેશી પ્રવાસી નીહાળતા

કામ સરે હું વીંધાઈ ગયું

અન્દ્ર વદનના દર્શનથી આ કુમુદીની પુર્ણીકાની રડી
બેદરદી અજાણને મનહર છે મોહ પામી ગયું હું દરદી
પાણીનો જંતુ તે ક્યાંથી પીછાણશે

ગ્રીષ્મરતુ તપતી ગરદી

વીલાસ-સુમતી

(૨૧)

પ્રિય પ્રિતમ અંતર રહેજો સ્યામ સુંદર વર શામળીયા
અલબેલીને ઉર ધરજો રાજ પ્રિતમ વર પાતળીયા
રસભર વેદી છે અલબેલી આનંદ કેલી કીધી આજ
અતર વસીયા છે રંગ રસીયા વસીયા મારા મનમા રાજ

વીલાસવતી

(૨૨)

પ્રેમની કીંમત (૨) કોઈ વીરલા જગમાં નાણે
રસભર રહ્યો (૨) તેને પ્રેમીઆજ પીછાણે
પ્રેમને કાળે જોગી થાતાં જોગી લોગીયો બની જતાં
પ્રેમ માર્ગમાં બતા ખાતાં છતાં પ્રેમ મન આણે-પ્રેમ
કોઈ પ્રેમ માટે મરી જતાં કોઈ પ્રેમ પાળી વખણાતાં
રાય રંક તેના ગુણ ગાતાં પ્રેમ સ્વર્ગ પરમાણે-પ્રેમની

સારંગી-ચક્રમ

(૨૩)

એ નાથ હાથમાં રમાડું તો સાચુ સારંગી નામ માડું
 બાજીમર બદરને દોરે નચાવી નચાવું
 એ ફેશનની ખુબીયો દેખાડું
 આવ્યા છો હાથ હવે મહારા સાહેબજી
 જાશે ક્યાં હવે નાશી નાશી
 લેન્ટલમેન આતો ગળે છે ફાંસી
 વેલકમ સાહેબજી કેમ છો સાહેબજી
 નોનસન્સ બાઇ યુ.....એ નાથ

રાશીકળા

(૨૪)

પિયુ તમ પાસે હું આવી અબજા નહીં સંતાપો
 તમ મોહબત ખેચી લાવી દાસી કરીને રથાપો
 પડી પાસમાં હું તમ જ્યારે હુ અજાની
 શું કોલ આપ્યો છે બહાલા તે માદ લક્ષને આપો

વીલાસવતી-સુમતી

(૨૫)

રમાડું રંગમાં રસીયા (૨) સુમતિ સ્નેહી ઉર વસીયા
 શાણી સહુણી સ્નેહબંધને તેં મને સપડાવીયો
 પ્રેમ મહીરા પાછ દીવાનો મને તેં બનાવીયો
 ચાલો ચતુર ફરવાને જઇયે
 મોજ હવે મન ગમતી લઇયે
 નાથને મારીને મુખીયાંદે થઇયે

પરીહાસ

(૨૬)

ડીયર ડોલી મોહની મારી મનોહારી
 પ્રિતમ મારી ખુડતા બાંહાં ઝાલી તહારી
 સુધારી લીધુ મન આ વાડું હું તનને મનહા-મોહની
 રહૈય સુધારી ધારે શીયળ સુનીતી
 સ્વામી શું સ્નેહ ધારે સતિની રીતી
 પ્રિતમ જીવન ધન આ.....મોહીની

રજની

(૨૭)

કરું મુજ વેરની વસુલાત (૨)
 જટપટ વીશ્વમાં વીજ્યાત
 પ્રગટ કરું શુભ સઘળી વાત ત્યારે મુજને થશે નીરાંત
 ઉરમા ભડકતી આગ હા (૨) આંખોમાં છે રકતનો ભાગ
 શીક્ષા આપી કરું જટ શાંત તો હું ખરો રજની કાંત
 નહીતો ધીક મુજ પિતુ માત.....કરું.

રજની

૨૮

નારો ખ્યારી નવગણો નારી નકંની ખાંશુ
 નારીના વિશ્વાસથી નિશ્ચય ખે.શે પ્રાણુ
 નારી નાગણી કુળ કાળી નહી આપણી થશે સાપણી
 નરને નચાવે નારી નરની કટારી મારી
 આજે મારી કાલે તમારી રમે જરે નારી કુવટા
 ઢોઇની નહી થનારી ભુખી વાવણી—નારી.

દ્રોપ.

અંક ત્રીજો.

શશીકળા—

૨૬

જગતમાં લકત થયાં નીરાધાર

પાપી પુનઃ વારંવાર

સુકૃત્ય કૃત્યના કાંઈ જાણે જુરા કૃત્યોથી મનમાને

પાપને પ્રેમથી પાળે ધર્મને અંતથી ટાળે

અધર્મનું અંત મોંકાળું સત્યનું સદાય થાય સાંરે

શશીકળા—સુમતી—

૩૦

થયો બદનામ જગમાં તમામ દીલ ધરી હામ

વીલાસ વતીનું જઈને કાઢું કામ

પાપી વીચાર મનડર પ્રભુ તણો ધાર

હાથે કરી તું શાને થાય છે ખુવાર આમ

ક્ષણિક સુખોને માટે શાને કાળા આવા કામ કરે

સુખ લોગવવાં મોટા મોટા ગોટાળા કરતાંજ ફરે

અક્રમ

(૩૧)

જીતી છે કોણે નારી દુનીયામાં ડીયર કહોને....જીતી

એ ડગલે ડગલે નારી એ પગલે પગલે ન્યારી-દુનીયા

જમી ઉઠે એ બાનુ સાહેબ હું ઉપાડું થાળી

બાઈ બીરાજે ઇંજીયર કફ પાંખો હાથે માલી

ભેરે નાંખુ વા બહુ લાગે પ્રીમે પવન ના આવે

ઉનુ ટાડુ ગમે નહી ને વડીલડી ધમકાવે રંડા-દુનીયા

કીકલો-કીકલી-વીણા-સરંગી—(૩૧)

સતિયો ખરી સાચી સતિયો ખરી
પતિને પુજે તે સાચી સતિયો ખરી
રૂપે રતિ રંભા રંગે ઉપરથી ઉજળી
અંતરમાં કાળી એતો સાચી સંખાલી...સતિ.
કાળી કહરૂપી પશુ તે સહચરુની સુન્દરી
અંતરમાં ઉજળી એતો જાદવીધરી....પતિ
ધનધન સતિયો આધારે સંસાર ચાલે
સતિયોના નામે દુનીયા જાય છે તરી...સતિયો.

મુમતિચંદ્ર

(૩૩)

પાપના પંથે પડે તે આખરે પસ્તાયે છે
કાયદો કુદરત તણા મીથ્યા કદી ના થાયે છે
રોપમાં સ્વહસ્તે પાપીયા તે જીજ બાવળના હવે
આમૃ કળનો સ્વાદ લેવાં મુર્ખ મન લલચાયે છે
થાય પશ્ચાતાપથી આખર હવે શો કાયદો
આંખ અંદરની ખુલી ત્યાં બહારની ઢંકાય છે
વીશ્વાસ કેરા ઘાતથી દીધો હગો મેં કંઈકને
મીત્રદ્રોહી આખરે રૌ રૌ નર્કમાં જાયે છે.

સમાપ્ત.

જા ગાયનની ચોપટી સુરત અમનપુરી ભાગોળ બાજવાની યોજનામાં
આવેલા થી “ સંગીતિકા વિજ્ઞાન ” પ્રો. મેગસાં
દરમિયાન લાભ મેળવી રહ્યા છે.

